

STRESZCZENIE

Monografię zatytułowaną *Sytuacja prawna w rodzinie osoby z zaburzeniami psychicznymi* poświęcono skutkom zaburzeń psychicznych jednostki w obszarze prawa rodzinnego i opiekuńczego. Odmienność zaburzeń psychicznych na tle innych dysfunkcji zdrowotnych tkwi w tym, że mogą one bezpośrednio kształtować sferę praw i obowiązków jednostki oraz osób jej najbliższych, przy czym nie było dotychczas przedmiotem pogłębionego badania oddziaływanie zaburzeń psychicznych w sferze prawa rodzinnego i opiekuńczego. W monografii rozważane są poszczególne instytucje ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. 2020, poz. 1359) przewidziane na wypadek wystąpienia zaburzeń psychicznych, w podziale na przypadki dotyczące dzieci i osób dorosłych. Szczególny nacisk położono na ustalenie, czy instytucje obowiązującego prawa rodzinnego i opiekuńczego w większym stopniu zabezpieczają interesy osoby z zaburzeniami psychicznymi czy też interesy osób jej najbliższych. Interesy te z natury rzeczy mogą być przeciwstawne, co aktualizuje potrzebę interwencji ustawodawcy zmierzającej do ich należytego wyważenia. W zakresie, w którym obowiązujące prawo nie odpowiada potrzebom obrotu społecznego bądź gospodarczego, sformułowano wnioski *de lege ferenda*, uwzględniając potrzebę rozważenia głośnych postulatów przyznania wszystkim osobom cierpiącym na zaburzenia psychiczne jak najszerszego zakresu praw oraz zniesienia wszelkich przejawów ich ograniczeń, w tym instytucji ubezwłasnowolnienia oraz zakazu zawierania małżeństw, co gwarantuje im w szczególności Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowana przez Polskę w 2012 r.